

ХАНТЫ ЯСАҢ

25 июля 2019 года

№ 14 (3530)

www.khanty-yasang.ru

Основана 1 ноября 1957 года

Касум юхан моньщят нумсаң ёх кэртән

И. Молданова верум хур

«Нумсаң ёх» нявремәт

«Нумсаң ёх» няврем кэртән лыпәт тыләщ 20-26-мит хәтләтн «Амня юхан моньщят» оләнмит смена вәс. Лапәт хәтл мәр нявремәт арсыр әмәщ па ущхӯль верәт версәт. Щит: мастер-классәт, проектәт, квес-тәт па юнтәт. Нявремәт хәнты моньщ оләнән вер ләщәтсәт, дәлн хәнты

моньщ оләнән па мир хуятәт уша ат версәт. Хәтл мәр тәмәщ вер вәс: аләңая нявремәт про-ектәт пида рәпитсәт, нәмәссәт, муй иты хәнты моньщән вәлды Моньщ не, Пур не, Кар ими, Ими хилы тәм вә-лупсыйн аршәк мирн ат вәдыйт. Нявремәта әмәщ вәс. Дыв лупсәт,

тәм утәт интернет хува-т ванлтәты.

Щәлдта деты юпийн арсыр верәта яңхсәт па ши юпийн кәсупсәт па арсыр юнтәт вәсәт. Етн оләнән дыв верум рәпатаел ванлтәсәт.

Смена мәнум мәр нявремәт дыв ух тәты ёхдал пида тәмәщ ве-рәт ләщәтсәт: «Моньщят

хәшап эвәлт», дуйн ванл-тәты юнтупсы, квес хәнты моньщят оләнән. Щимәщ әмәщ па нум-саң щирн нявремәт рӯтыщәсәт.

Дыв хәнты моньщят эвәлт Моньщ не, Пур не па па утәтн юхтыйлсайт.

**Ирина МОЛДАНОВА,
Ёмвош, нявремәт
вәндтәты не**

Югра мўвн тәрүм тўтӑт

Тӑм ванӑн Ёмвошн мўв-авӑт давӑлман тӑйты департамент хуща кӑща лӑңкӑр хӑя рӑпитты Егор Збродов па Югра Природнадзор тӑхийн кӑща йокана вӑлты ики Александр Бирюков айкел хӑншты ӑх пида вӑйтӑнтыйдсӑнӑн. Лын тӑрум тўтӑт олаӑн ай павӑтсӑнӑн.

Мир ӑкмум хотн **Е. Збродов** лупӑс:

– Лўн однитум вўш эвӑлт Ёмвош округ луваттыйн 71 вӑнт тўт вӑс. Иса и шурӑс нялсот гектар арат мўв тўтн ӑсса. Мет вӑн кӑт тўт Советской па Самаровской вӑнтӑтн питыйдсӑт. Шци тӑхет хӑннехӑ верум верн нух вўщемӑсӑт, ӑхмӑт, вӑнтӑт давӑлман тӑйты хуятӑтн имухты лӑп хӑрӑтсайт. Ин тӑм вўш тылӑщ 11-мит хӑтӑлн

Югра мўв луваттыйн тӑрум тўт ӑнтӑм.

А. Бирюков айкел хӑншты ӑха нӑхмӑс:

– Ёхмӑт, дорӑт вантман па вӑньльман тӑйты тӑхийн рӑпитты хуятӑт ванкўтды мир пида вӑйтӑнтыйдӑт па путӑртлӑт, муй иты лўнӑн тӑса вӑнт шушийн вӑлты мосл. Вўш тылӑщн 200 мултас пўш вантсӑв, муй иты мўв-авӑт тӑрум тўт эвӑлт давӑлман тӑйда. Иса 512 пўш вӑнтӑт нух валемӑты

йӑңхсўв. Карты ӑш хўват 25 шурӑс 144 километра арат мўв нух вантсўв. Шӑлта вет шурӑс мултас арсыр ӑшӑт, карты пунӑт мӑнты тӑхи хонӑнӑн вӑлты ӑхмӑт, вӑймӑт нух валемӑслўв. Шци тумпи вӑнтӑт, дорӑт вантман па вӑньльман тӑйты тӑхийн рӑпитты ӑх вошӑтн вӑлты мир пида вӑйтӑнтыйдӑт. Вантӑ, Югра мўвн 57 вош па кӑрт тӑрум тўт питы хурасуп мўвӑтн вӑлӑт. Шци тӑхет йамсыева нух вантсайт па уша йис, шӑта 14 ювра вер нух лӑщӑтса.

Вӑйман тӑйе

Нӑн вӑнтӑн тӑрум тўт шувалӑсӑн ки, мосл

имухты ӑхмӑт давӑлман тӑйты тӑхия ай павӑтты тӑм карты пун хўват: **8 800-100-94-00, 8 3467 33-15-46.**

Йилуп айкел вўш тылӑщ 17-мит хӑтӑлн юхтӑс. Сӑрханл па Ёмвош районӑнӑн тӑрум тўт питӑс. Шӑта ин 9-кем арат гектар мўв ӑсла. Тӑм лўнев мӑр Югра мўв луваттыйн иса 83 арат тӑрум тўт вӑс. Нӑман тӑялӑн вӑнт мўвн щеранка, тўтӑн хонхса, непек па па угӑт вўщкӑты ӑн рӑхл. Вантӑ, щитӑт лыв рута нух вущемӑты пӑклӑт. Арл пелӑк тўт хӑннехӑ эвӑлт питл. Ёхмӑтн, вӑнтӑтн левӑса ратхӑр верты ӑнт рӑхл.

Ульяна ДАНИЛО

«Вӑсӑт» немуп кина питл

Югра мўв русской географической тӑхи кӑща Михаил Савченко вўш тылӑщ 2-мит хӑтӑлн айкел хӑншты ӑха «Вӑсӑт» немуп кина верты олаӑнн путӑртӑс. Лыв хӑнты йисн тӑм мўвн рӑпитум ӑх олаӑнн кина верлӑт.

«Вӑсӑт» немуп кина верты хӑ **Дмитрий Сотников** ай павтӑс:

– 2016-мит одн Югра мўвн вӑлум вулаӑн ӑх олаӑнн кина верты нумӑсн юхӑтсаюм. Вантӑ, тӑта Ёмвош округн

тарма рӑпитум хуятӑт немӑт айлат хӑннехӑйтн ат вӑйман тӑйдайт. Шци кеша вулаӑн мир олаӑнн путӑртты, лывты ванлӑтӑты мосл. Шӑлта 60 ол юхды тӑм мўвн кев вош, карты вош

ӑнтӑм вӑс. Ин тӑм хӑтл тӑта вошӑт, карты ӑшӑт, газ мӑнты турпайт, вӑн тухлӑн хоп латыйлды тӑхет тывсӑт. «Вӑсӑт» немуп кинайн мўн ванлӑтӑлӑв, мӑта хуятӑт унтасн Югра мўвн арсыр йам вер лӑщӑтса. Мўн хўв нӑмӑссўв мӑта ӑх вӑлупсы олаӑнн хур верлўв. Шциты кинаев мет олаӑн мўв вуй вӑйтум ики **Фарман Салманов**, олаӑн Остяко-Вогульской национальной округ кӑща **Яков Рознин**, Самарово кӑртӑн ташӑн шурас хӑ **Василий Земцов**, хўв мӑр Ёмвош округ окрисполком кӑщӑя вӑлум ими **Антонина Григорьева** па Приполярной кев мўв нух вӑндтум хӑ **Александр Алӑшков** олаӑнн верты питлӑв. Лыв худыева йама па каркама Югра мўвн рӑпитсӑт. Кина хурӑт лўнӑн па сўсн верты питлайт. Тӑм йилпа верты ут мўн Ёмвош округ сема питум хӑтӑлн ван

хӑтлуп тылӑщ 10-митн вантты питлӑв.

«Вӑсӑт» немуп кина хӑншум хӑ **Андрей Рябов** лупӑс:

–Тӑм ут хурӑт мўн Ёмвош районӑн Селиярово, Троица па Сӑрханл вошӑтн вўты питлӑлўв. Приполярной кев мўв нух вӑндтум хӑ Александр Алӑшков олаӑнн «Вӑсӑт» немуп хур Сумӑтвош районӑн верлӑв. Иса вет кина етл, кашӑн ут 10 па 12 минута мӑр питл. Мет давӑрт артащты вӑс, мӑта хуят вӑлупсы олаӑнн кина верты. Вантӑ, Югра мўвн ар йам хӑннехӑ вӑс па рӑпитӑс. Тӑм кинаев йис непекӑт, верӑт унтасн лӑщӑтлӑв. Тӑм утн актӑр ӑх юнтты питлӑт. Муйсӑр хур верлўв «Остяко-Вогульск.рф» немуп сайт хуща рӑхл лўнӑтты.

«Вӑсӑт» немуп кина Югра мўв губернатор нӑтты вухӑт унтасн верла.

Ульяна ВӑЛЛО

Ал ювәрмум акань верас

М.Г. Эккерт ёх акань ювәрматы вәндтәл

Ёмвошн хәнтәт, вухалят «Торум Маа» йис кәрта мўв вуй нух талты тәхетн рәпитты хуятат юхтыйлсәт. Мойң ёха йис пурмәсәт шавиты тәхийн рәпитты хә Анатолий Брусницин хәнты па вухаль ёх вәлупсы олаңан путәртәс. Сесәт, павәрт хотәт, лупасәт ванлтәс. Мойң хуятәта әмәщ вәс йис мир олаңан уша верты.

Ал ювәрмум акань

як якәс. Касум мўв хә Олег Потпот хә якәт ванлтәс. Оса тәхетн кәпәртты хә Виктор Банк арсыр юнтәт ванлтәс. Мойң ёх мәнәтәл елпийн епләң хошум йиңкән, Ас хўдн, каврум няньн лапәтсайт.

Тунты хот пўнәлн тәса ёнтәсты ими Мария Эккерт дывты

әл ювәрмум акань верты вәндтәслә. Итәх ёх аканят версәт па әмәщ

пәта пәнән вўслад. Айлат хәнты эви Виктория Костылева «Куренька»

Ульяна
ТАРЛИНА

Нявремәт рўтьщәләт

Вўнш тыләщ 15-мит хәтәлн мўң айкел хәншты ёх «Хәнты ясәң», «Луима сәрипос» газетайңанән па телерадиокомпания «Югра» хуща рәпитты хуятат пида нявремәт лўң мәр рўтьщәты тәхия мәнсўв. Щи тумпи мўң пидава айкел кәншты вера вәндтыйлдыт эвеңән Олеся Т. па Станислава К. янхсәңән.

Эвет, пухәт рўтьщәты «Бригантина» немуп тәхия юхәтмевн дыв амәтман па няман юнтсәт, әмәщ арәт арисәт. Ин тәпиет юнтман нюр иса хәңтәң нөрүм хўват шәшләт. Щәлта арсыр войта

ювемәләт, тәп-тәп хәтыйлдыт черепаха иты йнхләт. Сыр-сыр ущхўль кўтәлн верләт. Дыв арвўрн юнтсәт, кәссәт, хәхәтлясәт.

Нявремәт рўтьщәты тәхи кәща ими Мария Клименко лупәс:

– Тәта эвет па пухәт хәлум лўң тыләщ мәр рўтьщәләт. Дыв кашәң хәтл арсыр әмәщ суртәт уша верләт. Мўң нявремәт пида йха моньщәт лўнәтлўв. Ай ёха путәртлўв, муй пәта мосл дәхсәңа па йма вәлты. Лыпәт енумты па вўш тыләщнәнән тәта лапәт ол па 12 тәлуп эвет, пухәт рўтьщәсәт. Вәйт дор тыләщн велщи әшколая мәнты ай тәпиет пилләт рўтьщәты. Мўң дывела пу-

тәртлэв, муй кеша вәндтыйлдыт мосл.

Елды нявремәт пида рәпитты ими **Любовь Журко** ай павтәс:

– Тыв юхтыйлдыт эвет па пухәт ймәлтыйлдыт пәта мўң лечебно-реабилитационной пәльница тәтьяллўв. Дыв щәта певәлләт, арсыр воньшумут йиңкәт яньшләт. Нявремәт кашәң аләң зарядка верләт. Щәлта камн хәхәтлядәт.

Айкел кәншты вера вәндтыйлдыт эвеңән Олеся Т. па Станислава К. мурта эвет па пухәт пида путәртсәңән. Вухаль эвие Олеся Т. ванкўлды «Луима сәрипос» газетая арсыр айкеләт хәншийд. Станислава К. «Югра» немпи телерадиокомпания хуща нявремәт кеша айкеләт әкәтман рәпитл.

Нявремәт юннәләт

Олеся Т. рәпитл

Ульяна
МОЛДАНОВА

Дорвош район кэща хэ

Там ванан Ямал мўвн Муши вошн «Лорвош мўвем» немуп вэйтантапсы вэс. Ши щосн Дорвош район кэща хэ Андрей Головин пида вэйтантапсумн па ямкем хўв путремасман.

А.В. Головин айкел верл

— Андрей Валерьянович, мата мўвн сема питсан, енўмсан па муйсәр ашколайн сырыя вэндтыйдсан па тахия мыйн елпийн?

— Ма Питлор кертән 1969-мит одн нявремат вэндтыйдты хоттел ёх хуши сема питсум па енўмсум. Ёхат 1984-мит одн Питлорн нивад-мит классан ашкола етшуптумем юпийн Дорвош кўтуп ашкола яртъян па янмит классата елды вэндтыйдты мансум. Кат ол мар ханты нявремат кўтн интернатн вэсум па вэндтыйдсум. Ши щирн, ин тамхатл вента шеңк ар лэхас ханты ёх хуши тайлум.

Шитемн 1986-мит одн Дорвош кўтуп ашколаём етшуптасем. Щалта Тюмень вошн 30-мит училищайн радиомеханика кат ол мар вэндтыйдсум. Вэндтыйдты верем 1988-мит одн сухнуптасем па Панаевск воша Ямалской район мўва кэща ёхламн рэпитты китсыном. Тэп-тэп рэпатая катлассум, хути Советской армия мўвем давэлты вохсыном.

Шикинъша кат ол мар служитсум, Панаевск воша иши тахема радиомеханик щирн рэпитты юхатсум. 10 ол мар ши тахи хуши рэпитсум па станция кэщя паватсыном.

Ма рэпатаяём па вөлупсем щирн арсыр ям ханнехэ вантсум. Щит пата 2001-мит одн ма ал ханнехуятатн Панаевск вош кэщя пирысыном. Вет ол мар вещьката рэпитсум, вошан ёхлама арсыр вератн нётсум па кимит пўш па вошан кэщя паватсыном. Ши вошн иса 2011-мит ол вўш вента вэсум. Ёхат Ямал мўвн Губернатор хэя вөлум Д. Кобылкин округев луватн немасья янхас па арталас, муйсәр вошатн ханнехуятат ямашак вэллат. Панаевск вошева юхтас, манем вана вохсалэ па иныщмаслэ: «Мосан, нан Дорвош район кэщя рэпитты манлан?» Лўв, вантэ, яма вэйтсалэ, хути ма рэтлам хульева там районан ин тамхатл вента вэллат па ма иши тата сема питсум, енўмсум, вэндтыйдсум. Ма оланан еша нэмассум па ёхат кашащсум вэн

кэща хэ яснат пида. Ши щирн Дорвош район луватн пирысыны верат лэщатты пиньщасыйт. Ма пирысыном па там сема питум мўвемн кэщя рэпитты питсум. Кэщя питты, вантэ, щит и вер. Кимит вер, хэн ал ханнехэйт нан хушена кашан хатл мар юхатлат па сыр-сыр нётупсэт нан эвалтэна давэллат. Ант ки нётлан — щит вевтам хэя лўнатты питлдын. Щит пата веритты кемн арсыр ханнехуятата ищипа нётты мосл.

— Питлор ёхлан па муй нан олненан путартлат?

— Лыв нэмаслат, хути ма рэт кэртема аршак нётупсы муй унтас тэты питлум. Тэп, ма щиремн, щиты вэлты ищипа ант рэхл. Хэн нан елпенан 30 арат вэншак вош па айшак керт, кашан тахия веритты кемн нётты мосл. Ин Питлорн ашкола па нявремат хатл мар давэлты хот омасты мосл па мўн ши вер тўнматлўв. Оvkертән ашкола хот ищиты йилпатты мосл. Ши вер оланан ищиты нэмаслўв. Хэн нан айшак муй вэншак вер ушаңа-сащяңа верлан, щит наңена ям, хуятата ищиты ям ши унтасн.

— Андрей Валерьянович, муйарат ханнехэ нын районан хуши ин вэл?

— Дорвош районан ин араттелн 10 щурас ханнехэ вэл. Лыв кўтелн 50 процента арат ханты, 20 процента — саран, 20 процента — рўщ па 10 процента — щит сыр-сыр па мират. Щит: хатанят, калмыкат, финнат, украинчат па па мир хуятат, мата ёх тыв ям вөлупсы щират каншты юхатсалэ. Арсыр мират мўн хушева кўтелн вещьката па тўншираңа вэллат. Ланхалум лупты щиты, хути мўн Дорвош

районэвн иис пурайт вўш эвалт шеңк ар ушаңсащяң поэт, писатель, одюпн хурат ханшты, ханты мир тэса верантты ханнехэ вэл. Вантэ, мўн рэт мўвем-йиңкев, вентат-автат шеңк эмщат па хураманат. Мосан, щит пата ар ям хурасан ёх Лорвош мўвем хуши сема питл па ин тамхатл вента енумал.

— Муйсәр вэн рэпитты тахет нын районан хуши вэллат?

— Мет вэн рэпитты тахет мўн хушева, щит: «Мужевской» па «Горковской» совхосан па «Горковской» рыбозавод. Ши тахетн шуши ёхлўв войхўл велпаслалат, шалта хўл эвалт арсыр консерва верлат па ар тахета ел тынылат. «Горковской» рыбозавод тэп хўл унтасн вэл. «Мужевской» совхос хуши мўв харыйн енўмты летутат омаслўйт, пэсты мисат тайлўйт, ар есўм йиңк районэв луватн ел тынылы. Тата турн верты питсўв, лэдн Тюмень мўв эвалт турн иса ант па лэтты. Ши тумпийн, 27 щурас арат вўлы тащ тайлўв, хута тамхатл ар ханты ёх па муртаңа саранат рэпитлат.

— Муйсәр нётупсы верат ал хуятата ин мослат?

— Ал хуятата ищипа вэлты хот мосл. Мўн веритты кемн хотат омаслўв па ханнехуятлўва нётлўв.

— Тамаш «Лорвош мўвем» вэйтантапсы ин тата версалты, щимаш ёманхатлат нынана муй тэллат?

— Щит шеңк эмаш па мосты ёманхатлат. Кашан мир тата лўв яснэлн путарл, арийл, якал, лўв пурмасдал ванлтал. Тамаш ёманхатлат унтасн мўн арсыр мир ёхлўв лэхсаңа па яма елды вөлупсы щирдал лэщатлат.

Владимир ЕНОВ

Е.М. Сагандукова

М.Т. Киселёва

Л.Д. Овсянникова

Мир җәмәлтәты ёх

Тохтурәт олаңаң «Доктора земли обетованной» немуп йилуп киника Леонид Филиппович Струсь хәншәс. Лүв мир җәмәлтәты тәхетн иса 37 ол мәр рәпитәс. Ши күтн хәс ол мәр ёх лекцитты верәт әхтҗин департамент хуца кәпәртәс. Вәлтәл нәпәт хәннехәйт җәмәлтәл. Ши тумпи Леонид Филиппович Югра мұвн ёх лекцитты тохтурәт олаңаң йис верәт хәншәл.

Тәм йилуп непекәлн 30 ол мәр әктым арсыр верәт хәншәс. Тәлтаса мұң уша версәв, муйиты мир лекцитты ёх ХХ па ХХІ нәптәтн рәпитсәт. Вантә, ши пураитн хәннехәйт җәмәлтәты хуятәта шеңк лавәрт вәс. Итәх ай вошәт ширн пәльница хотәт әнт тәйсәт. Тәх пураин ай тохтурәт мир лекцитты вәнт кәртәта күрн, вүдең әхәлн, хопн яңхсәт. Тәм йилуп киникайн хәнты па вухәл җәмәлтәты хуятәт олаңаң хәншман вәл. Ши

немәт күтн хәнты ими Елена Михайловна Сагандукова, вухәл не Маина Тимофеевна Киселёва, сәрханл хәнты ими Екатерина Ивановна Мухина, вухәл ёх эви Людмила Дмитриевна Овсянникова па па хуятәт.

Хәнты мир эвәлт мет олаң тохтур не Елена Михайловна Сагандукова. Лүв хәтл етты пеләк мұвн Ларьякской районән Наунак немуп ай вошн 1924-мит олн сема питәс. Ащел па әңкел хәнтеңән, дын

вой-хүл велпәслуман вәсәңн. Елена 1940-мит олн Ёмвоша ай тохтура вәндтҗйлды мәнәс. Ши юпийн 1942-мит па 1945-мит олаңн Октябрьской районән мир җәмәлтуман рәпитәс. Әхәт Омск вош хуца вән тохтура вәндтҗыләс. Елды 1950-мит ол вүш эвәлт 1953-мит ол вәнта Ёмвош пәльницайн мир лекцитты вән неңа вәс. Ши юпийн хұв мәр округ луваттҗин ёх җәмәлтәты верәт тәты кәщая рәпитәс. Хәтл етты пеләк мұвн сема питум каркам неңие 1958-мит олн СССР Верховной Совета мирн депутата пириша. Тәм серюр ими ар ол мәр мира нәтман депутата, тохтура рәпитәс. Лүв 1984-мит олн әнтәма йис.

Кондинской вошн вухәл ёх хотн 1940-мит олн Маина Тимофеевна Киселёва сема питәс. Ёмвошн ай тохтура вәндтҗйлмал юпийн рәт мұвәлн рәпитәс. Елды Омск вошн вән тохтура вәндтҗыләс. Ши юпийн Кондинской вошн ёх сем җәмәлтәты неңа вәс. Елды 1974-мит ол вүш эвәлт 1978-мит ол вәнта СССР Верховной Совет хуца депутата рәпитәс.

Сәрханл хәнты мир Русскинской ай вошн 1944-мит олн Екатерина Ивановна Мухина сема питәс. Лүв 1970-мит олн Омск вошн вән тохтура вәндтҗйлмал юпийн

Сәрханл вошн рәпитәс. Вүды лавәлман вәлтты, вой-хүл велпәсләты хәнты мирл нәтман тәйсәлә. Сәрханл мұвн ёхн депутата пирийдса. СССР Верховной Совет хуца депутата 1979-мит ол вүш эвәлт 1983-мит ол вәнта рәпитәс. Тәм хәнты неңиев хұв пәнта мұң эвәлтава 1996-мит олн мәнәс.

Конда мұвн Юмас немуп ай вошн 1938-мит олн вухәл ёх хотн Людмила Дмитриевна Овсянникова сема питәс. Ащел па әңкел вой-хүл велпәсләты кәтңән вәсәңн. Лүв 1960-мит олн Ёмвошн медучилище етшуптәс па елды Омск воша вән тохтура вәндтҗйлды мәнәс. Ши юпийн мир җәмәлтуман ар ол рәпитәс. Щәлта 1973-мит олн Ёмвош округ пәльница кәщә ләңкәр неңа пунса. Конда мұвн енмум вухәл ими 1984-мит олн СССР Верховной Совета мирн депутата пириша.

Тохтурәт олаңаң «Доктора земли обетованной» немуп йилуп киника мир җәмәлтәты ёх профсоюз вухәт унтасн есәлса. Ши пәта Л.Ф. Струсь Югра мұв мир җәмәлтәты ёх профсоюз кәщә неңа О.Г. Меньшиковая пәмащипа ясәт китл.

Тәм путәр Л.Ф. СТРУСЬ
кинника посн
Ульяна МОЛДАНОВА
хәншәс

Е.И. Мухина сәрханл хәнты ими пида

Л. Струсь киника эвәлт вүтом хурәт

40-көм оҗ мир лекщитман рәпитл

Ванкүтлэ эх эвэлт хәлдясум, хуты Ёмвошн немасья пәльницайн мөшәң эх елды вәдты па рәпитты щира лекщитәл хәнты ими Раиса Алексеевна Соколова. Мәнәма шеңк әмәщ вәс лүв пилала вәйтантийдты па путәртты, щирн щи хота йңхсум.

– Раиса Алексеевна, еша путәрта, хута нәң сема питсән, хута енумсән? Нәң әңкен-әщен олаңән еша путәрта.

– Ма 1956-мит олдн Түкьякәң кәртән сема питсум, щи пурайн щит Сүмәтвош район вәс. Ащем Алексей Деомидович Себуров – Түкьякәң хә, лүв связиста-монтәра вәс. Аңкем Анастасия Дмитриевна – Сүмтвошәң не, вәлупсәл мәр Түкьякәң кәртән ай тохтура рәпитәс. Мүң семьяевн нял няврем енмә: ма па хәлүм апщем. Интәм и апщем Нуви сәңхум вошн, кимит – Сүмәтвошн вәлдәңән.

– Адпа, айтелдн әңкен рәпата пелы вантсән па ищи ай тохтура йиты ләңхасән?

– Па муй. Айтелдн кәртәң леккар хота йңхсум, мәнәма әмәщ вантты вәс, муй щирн әңкем па па ай тохтурәт рәпитләт. Щирн әшкола етшупутмем юпийн Ёмвоша мәнсум па медучилищайн вәндтыйдты питсум. 1978-мит олдн фельдшера па акушерка-я йисум. Рәт Сүмәтвошн района рәпитты мәнты шеңк ләңхасум, тәп щәта щи пурайн ай тохтур ән мосәс. Ёмвошн хәщсум. Тәта мет сыры кәтдем оҗ округ пәльницайн нявремәт лекщитты хотн рәпитсум, щәлта и оҗ ясли хотн ай нявремәт вантман тәйсум. Щи юпийн тыв, лечебно-реабилитационной округ леккар хота, рәпитты вохсыюм. Ияха лүңәтты ки, 38 оҗ мир ймәлтман рәпитлүм, щи эвәлт 25

оҗ тәта, и тәхийн. Тәм немасья пәльницайн мөшәң эх елды вәдты па рәпитты щира ма Тюмень, Ленинград, Москва вошәтн курсәтн вәндтыйдсум.

Лекщитты вер хүваттыин кәсупсәт вәлдәт ки, ма иса пурайн кәсдүм. 2015-мит олдн «Мет йм ай тохтур» немпи Россия мүйвтел кәсупсыин кәссум па «За верность профессии» нем хүваттыин хәдмит тәхия нух питсум.

– Раиса Алексеевна, нәң нявремәдн эвәлт хуйтат, мосәң, ищи вәлупсәлдн мир лекщитты вер пирисәт?

– Ма хәлүм няврем тәйлүм: Ирина, Алексей, Марина. Лыв хулыева Ёмвошн вәлдәт па рәпитләт. Вән эвем ищи Ёмвошәң медучилище етшуптәс. Әхәт Югорской государственной университет хуца «Физкультура и спорт» немпи факультет етшуптәс, ин ма пилема рәпитл. Алексей пухем Ёмвошн Увәс мир искусствайт верәта вәндтәты хот, щәлта университет па магистратура етшуптәс. Ин «Югра-Классик» немпи етнхотәт алыты хотн дизайнера рәпитл. Лүв хәнты мирем вәлупсы пелы шеңк сәмәң. Тәм ванән Алексеем немәсыя хурәң кәсупсыин кәсәс. Ипүш «Торум Маа» немпи катра йис пурмәсәт лавәлтты хотн шуши мир әмәңхәтл вәс. Алексей щәта хурамәң хәнты эвие шиваләс, хур верәс, щитл кәсупсыя китсәлэ па нух питәс.

Р.А. Соколова рәпатайн

– Муй щирн нәң рүтьщәлән?

– Мүң семьяевн айтелдн хулыева духн хәтәтәлсүв, интәм пура вәнты тәл пурайн кашәң рүтьщәты хәтлән вәнт хүват духн хәхәллүв.

Кәт пүш «Тюменской питы вуй мойлупсы» немпи духн хәтәтәлты кәсупсыин кәссум, ипүш әшколайн вәндтыйд-мемн Сүмәтвошн район пәта, кимит пүш медучилищайн вәндтыйд-мемн – Ёмвошн пәта, кәт пүш нух питыйдсум.

Щи тумпи Ёмвошн пүңәлдн дача хот тәйлүм, щәта арсыр воньшумутәт, әня лыптәт енмәллүм. Айлата вәл-мемн хәнты хәншет пилә посәт тыйсум.

Лүңән муй сүсн апщәңәдам пилә Түкьякәң кәрта рүтьщәты йңхлүм, щәта әңкем-ащем хотн вәлдүв. Щәта хүл вәлпәсләлүв, вәнтән арсыр воньшумутәт әкәтлүв. Рәт кәртемен щикем йм рүтьщәты.

Ма еша «Хәнты ясәң» газетайн айкеләт әкәтты неңа рәпитсум, тәм пура вәнты щи непек лүңәтман тәйлем.

– Щи арат оҗ нәң мир лекщитман рәпитлән, ишәкты непекәт тәйлән?

– Па муй. Мет вән ишәкты непек – щит Россия мүй мир ймәлтты вер тәты министр не В.И. Скворцова эвәлт «Благодарность» непек. Щи тумпи арсыр ишәкты непекәт тәйлүм.

– Раиса Алексеевна! Нәң нявләк ешәңәлдн эвәлт мөшәң хуйтәт йма йиләт, елды рәпитләт, йма вәлдәт. Иса хәннехуйтәт эвәлт нәңәна вән пәмащипа, хуты нәң щимәщ вудаң рәпата верлән. Елды ищиты щи йма рәпита, хүв йис нәпәт тумтака вәда! Нәң хотәң әхлән пилә йма па щүняна вәда!

Р.А. Соколова
пилә путәртәс
Людмила ШУЛЬГИНА

Еплан хул хошум йиңк кавартсат

Халмит ол Ным Нярьех кертан мир аҗташ-лат, лелн хул велпәсләты ех ёманхатл постаты, арсыр кәсупсәтн юнтты па еплан хул хошум йиңк кавартты.

Ёманхатла арсыр кертат па вошат, шит Октябрьской, Перегрёбной, Югорск, Игрим, Радужной, Ёмвош па Петра хон вош эвалт мойн мир юхатсат. Дыв хәт командая ортәссат. Ши хәтл еша ёртәс, тәп юхтум хуятат шит эвалт ан пакансат, кәсупсәта ләщәтйилсәт, пәсан версәт, хул кавартсат.

Манстәр район кәща не Татьяна Киселёва, «Югра лыднуптаты» тәхи ух не Людмила Алфёрова, Перегрёбной кәрт кәща хә Андрей Козлов шив аҗмум мира вүща ясәт лупсәт.

Мет олаңан кашан кәрт муй вош эвалт юхтум хуятат ар арисәт, муй па як ванлтәсәт. Ши йопийн па кәсты питсәт. Дыв резин шүңкәт күра ләмәтман вущдәх хүват хәхәлсәт, павәртәт эвәтсәт, йиңк алты юхн йиңк алсәт, әр тал-

сәт па па ушхүль кәсупсәтн юнтсәт.

Итәх хуятат хүләт кавартсат. Кашан хуят тәп лүв вәты ширәдн кавартәс, ләдн лантәл еплан ат вәс.

— Тәм ёманхатл мўн кәртәв пәта мет вулаң хәтла вәл. Вәндат еха па айлат хуятәта әмәш арсыр кәсупсәтн юнтты. Тәта увәс мир па рўщ верәт имурт мосман тәйдыт, хәннехуятәт йаха катләсман вәлдәт. Мўн пәтәва мет вулаң вер, шит йис верлүв лавәлман тәйты па ләдн тыв аршәк мойн хуят ат юхтылдәс. Елды тәм ёманхатл мет яма па тәса ләщәтты питләв, — путәртләңан Тарас Зольников па Александр Савчук.

Хул хошум йиңк каврум мәр, кәсты вер арталәты хуятат мет апрәң ех пирисәт, мәта хуятат нух питсәт. Кәртан па мойн мир

Кәсты ех

Еплан дегутәт

ешалт Октябрьской, Игрим вошат эвалт юхтум арәң-якәң ех ардал-якдал ванлтәсәт. Дыв күтәдн Ным Нярьех кәрт «Родник» немпи күлуп хуятат па вәсәт.

Шәлта девум-яньшум вер йопийн нух питум хуятат мойләсыйт.

Хул хошум йиңкдал арсыр немәтн юкантисыйт.

— Мўн ёманхатла кимит ол юхтылдүв. Тәм әмәш вер ләщәтум еха вән пәмащипа ясән луплүв. Арсыр мир күтелн вәтаңа йисәт, мулты йилуп ширәт уша версәт, — лупләт Югорск вош эвалт юхтум мойн хуятат.

Вева ювум, сыта левум, йамсыева юнтум мойн мир ара мәнты елпийн, па ям вәдүм версәт па йилуп олн па тыв юхәтты ястәсәт.

Ёманхатла юхтум мир

Валерия
БАРИХИНА
Хәнты ясәңа
тулмащтәс
Надежда ВАХ

Е.И. Коньшина еңта пәсанән

Финно-угорской поэтатла писателят еңта пәсанән

Финно-угрәт хәдмит вәйтантупсы вәс

Тәм ванән вәщ тылдың 12-мит хәтл вүш эвәлт па 13-мит хәтл вәнта финно-угрәт «Ловлон бикыв» (Хәннехә лыдәң нумәс) III-мит литературной вәйтантупсы вәс. Щимәщ вер немәсыя кашәң кәт од мәр лүң кўтупн Кудымкар ёмәңхәтл постәты пурәйн этнокультурной тәхийн рәпитты па киникайт хәншты хәннехуятәт ләщәтты вүянтсәт.

Тәм пүш Кудымкар вош араттедн 440 ол сема питум хәтл вүш эвәлт постәсы. Щит пәта литературной вәйтантупсыя Коми-Пермяцкой округ мўва поэтат, писателят, хурамәң арәт хәншты па ариты хәйт-неңәт, учёной хуятәт па сыр-сыр айкеләт кәншты хәннехуятәт арсыр тә-

хет эвәлт ёмәңхәтләд постәты Удмуртия, Марий Эл, Югра па Коми-Пермяцкой округ районәт, Москва, Казань, Соликамск, Пермь вошәт эвәлт иса ийха юхтыйлсәт.

Мет олаң хәтәдн арсыр мўвәт эвәлт юхтум мойң ёх Кудымкар вош хўват вантупсыя тәтәдясыйт. Щәдта литературной

алисупсы ләщәтсы, мәта ут мәнум пурәйн коми-пермяк поэтат, писателят муй драматургәт вәдум хотәта яңхсәт па уша версәт, муй щирн ши хуятәт дыв киникайдал хәншсәт па рәпитсәт. Етна пелка мойң хәннехуятәт Пешни-кәрта машинайн тәсыйт. Щи кәртыенән дыв Кудымкар па Пермь вошәңн учёной-этнографәңн **Валерий Дерябин** па **Татьяна Голева** пида коми-пермякәт рәт щирн лүң-тәсты посәт олаңән ям хўв путремәсәт па арсыр йилуп верәт уша павәтсәт.

Сыр-сыр йилуп верәт финно-угрәт литературной вәйтантупсы пәта иса вәщ тылдың 13-мит хәтәдн вәсәт. Вәйтантупсы пўншум пурәйн Россия мўв финно-угрәта ям вўща ясәң Коми-Пермяцкой округ мўв кәща хә **Виктор Рычков** тәс. Лўв лупәс, хуты тәм йисн дыв мўведн поэтәта па писателята сыр-сыр киникайт есәлтты вухәң нәтупсәт государственной вух лўнәтты тәхет эвәлт кашәң од мәр тўнщирәңә ләщәтләт. Щәдта мойң хәннехуятәта вўща ясәңәт Коми-Пермяцкой этнокультурной тәхи кәща не **Мария Носкова** па «Писатели Пармы» кәща не **Елена Коньшина** лупсәңән.

М. Носкова путәртәс, хуты этнокультурной тәхел 2010-мит од вўш эвәлт велщи рәпитты питәс. Тәмхәтл щи тәхи хуши 41 хәннехә арсыр вер верәд. Дыв хуще-ла «Шондыбан» («Хәтл венш») немуп якты-ариты хот вәд. Коми-пермяцкой якәт муй па арәт тумпийн, дыв рўщ якәт якләт па арәт аридәт. Шеңк сәмәңә тәм пурәйн дыв сыр-сыр финно-угорской

Вәйтантупсыя юхтум ёх

Моин ёх Кудымкар вандтупсийн

В.Енов одюпн хурат ханшты вэндтыл

мират як шират телат па арат ариты вэндтылдлат. Там не яснат ширн, щимаш вулаң вер мет мосман тайлат. Арсыр еш рэпатайт тэса верты ёх пида кашаң ол мър рэпитлат. Этноцентр хуши вет арсыр верантты хот йит вел, хута хэйт па ненат сыр-сыр хураман пурмасат верлат.

Щалта дыв киникайт коми-пермяцкой муй рущ яснатн кашаң ол есаллат. Ши тумпийн, округ мув луватн янхлат па йисаң-нэптан ханнехуятат эвалт йис путрат, арат па моньшат непека нух ханшлат па ийха акатлат. Дыв мирел арсыр культура муй рутьшаты верат елды телат. Ин тамаш финно-уграт «Ловлон бикыв» (Ханнехэ дылаң нумас) немуп литературной вэитантупсы этнокультурной тахи рэпата ун-

тасн дыв хушеда хэлмит пущ лэшатсы. Там кэша не яснат ширн, «Ханнехэ дылаң нумас» поэтат па писателят ёманхатлат тата шеңк эмша па самана коми-пермяк мирн тайлыт. Тата, вантэ, арсыр рет яснана финно-угорской ханнехэйт дыв ясаңдалн путремалат муй арлат. Кашаң хуята лывел шеңк амаш хэлантты, уша верты, муй хурасуп рет яснана мират Россия мув луватн иса ин тамхатл ванта веллат. Там литературной вэитантупсэт унтасн финно-угорской мират мет яма па лэхсаңа елды велты питлат, писателят йилуп нумасн юхатлыт па арсыр киникайт елды ханшты пиньшлат.

Ям вуща яснат сухнум юпийн, «Муй ширн там йисн коми-пермяцкой, финно-угорской па Рос-

Кудым-Ош кев хурас

сия мув литература верат манлат» ента пасан версы. Ента пасан верум пураин поэтат, писателят па учёныйт лупсат, муй ширн дыв рет ясаңдалн йилуп киникайт ханшты па есалты верат там юхи хашум олатн манлат. Шеңк ар лунтупсы арсыр мират тата лэшатсат. Евгений Кузьмин Марий Эл мув эвалт лупас, хути дыв хушеда шеңк яма рет ясаңан киникайт есалты вер йил. Денис Осокин Казань вош, Михаил Мартынов Косинской район, Николай Бухаринов Соликамск вош, Мария Ившина Ижевск вош, Эдуард Иманаев Марий Эл мув, Василий Кольчурин Кудымкар вош па Владимир Енов Югра мув Ёмвош эвалт ху-

дыева амаш лунтупсэт дыв рет ясаңдалн есалты киникайт олаңан путартсат па тэс айкелат ента пасанан версат.

Мет юхи хашум пураин финно-уграт «Ловлон бикыв» (Ханнехэ дылаң нумас) III-мит литературной вэитантупсыя юхтум ёх Кудымкар вош И.Я. Кривошеков немуп вошаң мират рутьшаты тахия тэсийт. Щалта ийха акташум коми-пермякат елпийн поэтат па писателят стихотворенияйт рет па рущ яснатн лунатсат па ишиты моньшат моньшсат. Кашаң ханнехуятата хэлантты ши ёх амаш вэс.

Кудымкар вош педколледжан айлат хуятат вэндтылты хэйт-ненат В.Е. Енов пида литературной вэитантупсы манум юпийн

Вениамин НОСКИН

Ярсомов ёх йинтпән эви

Сэрханл мўвн Угут вошн ёнтăсты верăн не Альбина Лазаревна Ярсомова вѣл. Лўв мўвăлн тѣса ёнтăсты ёх кўтн арсыр кăсупсэтн кăсл. Имудтыйн 2013-мит одн «Мастер года» нем ёша павтăс. Щăлта 2014-мит одн иса мўвăт эвăлтăк милум верăнтты ёх ёмăнхăтл пурайн пўнăң сўх ёнтман нўх питăс. Тăм юхан мўв неңие 2019-мит одн йинтпăн, верăн мир кўтн Югра мўв губернатор вѣн мойлупсийн катлуптăсы. Лўв пилада ма тăм ванăн вейтантыйлдсум па иньщăссем.

– Альбина Лазаревна, путăртѣ мăга хуят эвăлт ёнтăсты вѣндсăн?

– Ма 1965-мит одн Нефтеюганской мўвн Пунси кѣртăн сема питсум. Тăм мўвн йис нѣпăт эвăлт юхан мўв хăнтэт вѣлдăт. Ма ащем – Лазарь Николаевич Каюков, аңкем – Варвара Васильевна Курломкина. Дын войхўд вѣлпăслуман йис хăнты мир вѣлупсийн вѣснăн. Мўң иса хѣт няврем яха енумсўв. Ма мет вѣн эви вѣсум. Щи пăта айтелн ма аңкем пида тăнлăсты па вўды сух пида катлăсыйлты питсум. Апăлнеңем пида аңкем пѣла вантман ёнтăсты вѣндсумн. Вантѣ, аңкем йинтпăн не вѣс. Шащем Варвара Ивановна мет верăн па каркам имие вѣс, тѣса хошăс ёнтăсты. Ма дын пѣлана вантман ищи еша вѣндсум шўкщăты. Ин итѣх хуятăт луплăт ма щасем иты ёнтăслум. Щи пурайн кашăн хăнты ими тѣс ай юдн катартăс.

– Ин па нăң, айлат ёх шўкщăты вѣндлăдăн?

– Угут вошевн творчества верăт тѣты хот тăйлўв. Ма щăта 2010-мит од вўш эвăлт рѣпитлум. Мўң пўнăң сўх ёнтѣв кеша немасыя верăнтты хăр тăйлўв. Щăлта «Сăк» немуп тăхевн па сăк кăрăтлўв. Щă-

та ай эвет ёнтăсты, сăк кăрăтты вѣндлăдум. Мет сăмăна тыв интернат хотн вѣлты эвет яңхлăт. Дыв пилада мўң яха ай онтпăт, намтăт, юхан мўв хăнты мир паки немуп аканят ёнтлўв. Щăлта ай ёх вѣндлăдла, муй вўрн тѣса хăнши эвăтты мосл. Мўң яха нюлхи эвăлт йинлăт верлўв. Вѣнт кѣртăн енмум нявремăта тăмăщ ёнтăсты хота шеңк эмăщ яңхты. Яха юхăттѣвн рѣт ясѣвн путăртлўв.

Щи тумпи ма ищи шўкщăты ёх пида ванкўтлы вейтантыйлдум. Йис пурмăсăт шавиман тăйты «Торум Маа» тăхия вохтемн яңхийлум. Тăм ванăн щăта ванлăссем, муй иты юхан мўв хăнтэт няврем онтуп катра ёнтылсăт. Щăлта 2014-мит одн Ёмвошн мир нюлхи юх эвăлт йинăл верты вѣндлăслам.

Лăнхалум лупты, Ярсомов ёх йинтпăн эви непека хăншăлѣ, муй иты тѣса юхан мўв хăнтэт няврем юнтутăт верăнтсăт. Лўв хутыса юх хотн катра сухал дякийлсă ши суртăт худыева нух хăншăлѣ па Ёмвош округ реестр непека лѣщăтсăлѣ. Альбина Лазаревна Ярсомова кашăн хăнты ими йис вер хошл верты. Лўв вантѣ, айтелн вѣнт

Альбина Ярсомова айлат эвет пида

А. Ярсомова
нюхранман омăсл

А. Ярсомова верум
воньшуп

шушийн енмăс. Юхан мўв хăнтэт ёрнасăт, сăхăт, вейт па арсыр лѣмăтсухăт ёнтты хошл. Щăлта лўв тунты эвăлт хăншăн воньщпăт, сѣнăт верл. Тѣса па хурамăна ёнтум сухлал Ёмвошн, Пыть-Ях па Нефтеюганск вошăтн йис пурмăсăт шавиман тăйты хотăтн вѣлдăт. Тăм йинтпăн не унтасн юхан мўв хăнтэт тѣс юд мирн аң юремăлы.

Альбина Лазаревна каркам неңие сора ёш-

нăн тăйл. Лўв нявлак нумсуп ям хăннѣхѣ. Тăм имие хѣлум няврем енмăлдăс. Ольга вѣң эвел вўт кѣртăн вѣл. Аңкел иты ёнтăсты хошл. Вѣнт шушийн вѣлты кашăн вер лѣщăтл. Щирн лўв Ярсомов ёх тѣс юд лѣлы ёнтăл. А. Лазарева хилѣнал рѣт ясăнăн путăртты вѣндлăлѣ. Тăм каркам ими шуши мир ёмăнхăтлăта па вейтантупсѣта яңхийл.

Ульяна ДАНИЛО

Николай Алексеевич Марина Петровна
имед пида 2009-мит олн

Николай Ерныхов вэнт кэртэн 2009-мит олн

Вүдэт давадман вэлдэт

Хянты хэ Николай Алексеевич Ерныхов Нуви сәнхум район Касум вошн совхосн вүдэт лекшитман рэпитл. Ма дүв пидада путартсум вүлөң өх ёмәнхятла йнхмем пурайн.

Николай Алексеевич Амня вошн 1966-мит олн сема питас. Аңкел-ашел – Дарья Григорьевна па Алексей Александрович Ерныховнән иши вүды тащн совхосн ар ол мәр рэпитсәнән. Николай ай пура олдал вүды тащн мәнсэт. Айтелн вүдыйн йнхал, вүдэт давадты вер тәса вөлдэ.

Дүв Касум вошн ашкола етшуптас. Ши юпийн Ямал мўвн Пулңават вошн 1983-1987-мит олатн войт лекшитты хэя вөндтылдас. Щадта Касум воша юхятмалн ветхушьяң ол мәр совхосн вүды

тащатн войт давадман рэпитас. Елды войт лекшитты хэя рэпитты питас. Хәлүмхушьяң ол мәнәс ши пура вүш эвәлт.

Николай Алексеевич совхозной вүды тащат лекшитман вәл. Ши тумпи юкан вүдэт тайты вэнт шушет вантман йнхийл, щит Вүтвош, Тәрумдорвош питәрн вәлты вэнт кэртат хүват. Вүдәта мосты пурайн пүртәнәт доныштәл, вүр вүты мосл ки, щит иши вүлдә па Нуви сәнхум воша тәлдэ. Кашәң вүдыя чипирования верл.

Вүдэт тумпи Николай Алексеевич Касум вошн

Сергей Петрович па Пётр Саввотеевич Каневнән Касум вошн 2019-мит олн

хот войт лекшитман вәл, мисәт, кәтет, ампәт па па войт.

Дүв олаң имед – Анастасия Даниловна – антәма йис. Кимит пүш ими тәс, щит Марина Петровна Канева. Кәт пух па и ай эви тайл.

Мосл лупты Николай Ерныхов юкан вүдэт иши тайл, дыв акед хуца давадлыит. Щит Пётр Саввотеевич Канев, вэнт кэртәл Касум вош эвәлт 40 километра вүшн омәсл, няд-вет щос мәр вүдыйн мәнты мосл.

Пётр Саввотеевич Пняд ныврем енмәлтас. Сергей Петрович Канев пухал па дүв имед кашәң ол вүлөң өх кәсупсийн кәсләңән, ар пүш нух питыйлсәнән. Марина Петровна эвел

Николай Ерныхов пида вәл. Иса нывремләл па Николай Алексеевич хотәң өхләл пида дүв хушеда вэнт кәрта юхтыйлдәт, мосты пурайн нөтләт. Пётр Саввотеевич шуши мир йис вәлүпсы тәса вөлдэ, сүв па өхәл верл. Иса верәта хилдылал вөндтәл.

Николай Алексеевич Ерныхов войт лекшитты вер мосман тайл. Әмща вэнт кэртат хүват йнхийл па вүдэт ймәлтәл. Ши тумпи дүв вой-хүл велпәсләты вер пелы иши сәмәң, кашәң тови, сүс па лүң пурайн вөнта йнхийл.

Ма ләнхалум Ерныховәт па Каневәт хоттел хуятат тәлана, яма ат вөлдәт. Рәтәл тайом йис верел елды ат тәлдәл!

Надежда РАГИМОВА

Николай Корепанов па Николай Ерныхов
Касум вошн 2019-мит олн

Округ творчества хотн есдум непекят

Хэтъяң тәл мәр округ творчества хотн рәпит-ты хуятәт Югра мұвн вәлты мирәт эвәлт арсыр йис пурмәсәт, ариты-якты верәт әкәтләт па елды тәләт. Щит пәта сыр-сыр вәйтәнтупсәт, ванлгупсәт, вәнтләты верәт, арәң-якәң хотәт верәнтләт. Мет мосты па лутәң вер щит хәнты кәртәта па вәнт шушета пурмәсәт па арәт-путрәт әкәтман йңхты.

1980-мит одн творчества хот ех па Эстония мұв Тарту вош музей эвәлт хуятәт хәнтәт па вухалят хуши йңхсәт. Эстония мұв хурәт хәншты хуятәт үчәной-этнограф хә Эдгар Саар пида шуши мир йис верәт па сыр-сыр пурмәсәт хура вұсәт па хәншсәт.

Ши утәт кәт ширн, рұш па вертутәң хуят рәт ясәңән хәншсыйт.

Непекәң ех увәс вухалят хуши вәсәт, щит Сұмәтвош районән Хурумпауль, Щекурья, Саранпауль, Ясунт, Ломбовош кәртәтн, Манстәр районән Нұм Нярьюх кәртән. Увәс

хәнтәт эвәлт Нуви сәңхум районән Вұтвошн, Хұлдорн, Осәтнойн, Касумн, Тұкьякәңән, Манстәр районән Шәншвош кәртән мосты утәт әкәтсәт. Хәлевәт пеләк хәнтәт пида па вәйтәнтыйлсәт, щит Сәрханл районән Русскинской, Угут кәртәңән хуши. Нижневартовской районән Аган, Варьеган, Новоаганской кәртәтн па вәнт шушетн вәсәт. Щәта дыв хәнты пурмәсәт тумпи вәнт юрн мир хотәт па лупасәт хура вұсәт.

Иса луваттыйн 1983-1987-мит оләт мәр вет пұш шуши мир хуши йңхсәт па ши юпийн яң хурәң непек есәлсәт. Тәм непекәт творчества хот хуятәт кәт ширн версәдал: ит — эстонцәт пәта, кимит — рәпата хотәл пәта.

Россия мұвн оса мир пәта тәм хәншум хурәт тәп 2012-мит ол вұш эвәлт есәлты питсыйт. Ши әктум хурәт эвәлт хәлүм хурәң непек ләшкәтса. Мет оләңмит киника хәнтәт па вухалят пурмәсәт оләңән 2012-мит одн етәс. Щәта 204 хур верман вәл.

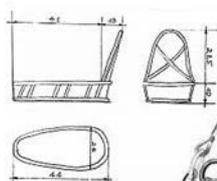
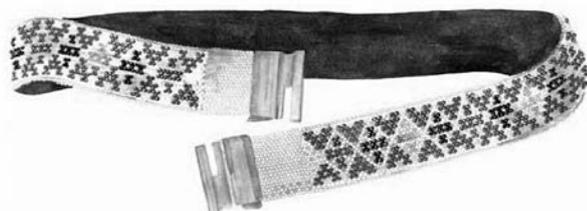
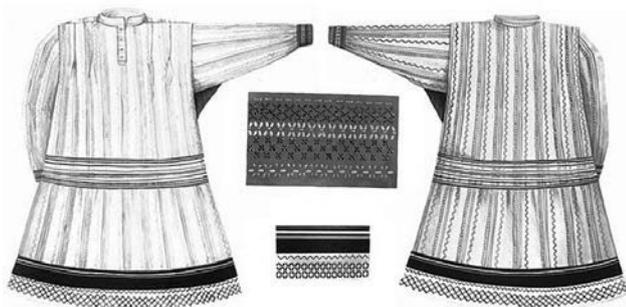
Кимит киника 2015-мит одн оса мирн шиваләсы. Щәта 400 хур арсыр ләмәтсухәт пида хәншман.

Хәлмит непекн хотәт, лупасәт, ампарәт, йңхты-мәнты әхләт, вәлпәсләты пурмәсәт хәншсыйт. Иса луваттыйн 214 хур хәншман вәл.

Ши непекәт етты пәта ар әр искусствовед не Анна Лебедева пунәс. Ищиты Надежда Молданова яма нәтәс. Хәнты именән Евдокия Нәмысова, Аграфена Сопочина па вухалә не Татьяна Слинкина, кашәң хур илпийн рәт ясәңән хәншсәт, муй щәта шиваләты рәхл. Редактор неңа исторической наукайт кандидат не Татьяна Молданова йис, рецензия непек — Надежда Лукина хәншәс.

Тәмхәтл ши непекәт интернет хұват округ творчества хот электронной реестр хуши шиваләты рәхл. Кашәң хуят тәм непекәт **Электронный реестр объектов нематериального культурного наследия народов Ханты-Мансийского автономного округа — Югры** тахи хуши лұңәтты веритәл.

Округ творчества хот непек ширн Ханты ясәңә тулмаштәс Надежда ВАХ

Ар рэпата верум имет

Нуви сәнхум районән Вүтвошн нэптэл вәна ювум имет вәлләт. Дыв хулығыа вўды давалман вәсәт, сыр-сыр давәрт рэпата мурта вәдмел нәпәт версәт. Ай телн рэпатая кўншемәсәт.

Вантэ, даль юпи оләт – щит вера давәрт пура вәс. Дыв арсыр рэпата верәнсәт: тәдн еңк тухәдн хәрн вәсәт, хута кўрәс талман яңхсәт; лўнән турн версәт. Лаш планәт тәрмәтыйлсәт. Муй арат арсыр рэпата хулығыа верәнсәт, ар тәхийн рәпитман яңхсәт. Щи тумпи тәм имет тәс юд ёнтты хошләт. Тәм каврум лўн хәтлән Касум вәнтар ар мир эвәлт ух әпәтлал нувия ювум Вүтвошимета мўн вән вўща ясаң китлўв.

Евдокия Кузьминична Молданова (Вагатова) 85 ода йис. Лув 1934-мит одн Кузьма Николаевич Вагатов па Дарья Семёновна Тарлина хотн

сема питәс. Евдокия Кузьминична шеңк сыры рэпатая вўянтәс. Вўдең әхәдн кўрәс таллюман Сўмәтвош эвәлт Амня воша, Вүтвош мухты Лор воша яңхәс. Щәлта әхәдн нявремәт вәндтәты хуятәт, леккарәт па па рәпатнекәт тәтылсәд. Евдокия Кузьминична вәдмал нәпәт Касум совхоз тащ давалман икел Алексей Михайлович Молданов пила вәс.

Әхәт рўтыщәты мәнмал юпийн юкан вўдыелән давалман Айкурёх па Хетта кәртән вәс. Ин нәптәд вәна ювум юпийн Амня вошн Михаил пухәд хуща вәд. Ёмвоша нявремәдлал па хидыдал хуща яңхәл.

МИР ПУТӘРТЛӘТ:

Прасковья Гариппова, Вүтвош кәщә:

– *Ешәк Вүтвош имет Е.К. Молданова, Е.К. Тоголмазова, А. А. Молданова па М.К. Аликова 80 мултас ода йисәт. Тәм хәтлән хәтл вўща ясаңев дыведа китлўв. Даль давәрт вәлупсы вантум ёх. Хута сәмдәл вохсайт, хута ешлал-кўрдәл потсайт.*

Нын каркама рәпитум ешәк имет! Найн-Вәртән пида тәдәна яма вәдәты. Мўн пидава хўвшәк вәдәты. Нын ям ясаңн, ям путрән, нын шәншләнән енмум пушхәт нумәса пунман ат тәйләлўв.

Е.К. Тоголмазова, А.А. Молданова

Екатерина Кирилловна Тоголмазова (Молданова) Вүтвошәң имие тәм ода 85 ода йис. Лўв вўрты вухсар, питы вухсар енмәдты тәхийн ар ода рәпитәс. Вўды тащәтн икел Пётр Дмитриевич Аликов пида авиет давалман Касум совхозн рәпитсәңән. Әхәт именеңн-икенеңн рўтыщәты мәнман юпийн вән Курёх юхан депн вәнт кәрт версәңән. Дын Калтәң сәнхум кәртәна ванкўтды хидылән па рәтналән юхтыйлсәт. Ин Екатерина Кирилловна Вүтвошн хиднеңәл, Галина эвиел па рәтнадал пида вәд.

Анна Алексеевна Молданова (Вагатова) тәм ода 83 ода йис. Лўв икел Андрей Кузьмич пида Касум совхоз тащәтн вўды давалман ар ода мәр рәпитәс. Әхәт Вүтвош лапкайн пиркащек неңә нәтәсман вәс. Ин нәптәд вәна ювум ими Хаюш шәп сәнхум ай вошн па вәнт кәртәдн нявремәдлал, хидыдал пида вәд.

Матрөна Кирилловна Аликова (Молданова) тәм ванән 82 ода йис. Лўв 1937-мит одн лўн кўтуп шәңк тыдәщн 9-мит хәтлән, тарум пеләна пурайн сема питәс. Ай пура вўш эвәлт рәпитты питәс. Лўв икел Николай Дмитриевич Аликов пида вәнт вой-хўд кәншман рәпитәс, вәнтыман яңхәс. Щәлта икиел пида ар ода вўды тащ давалман рәпитсәңән.

Тәм имет ар ода мәр яма па каркама рәпитмел пәта арсыр мойлупсәт тәйләт. Мевәдәд «Ветеран труда», «Материнская слава» немуп мевд посәтн хурамман вәлләт.

М.К. Аликова, Е.К. Тоголмазова

Е.К. Молданова

Ука шәпие

Наталья С., Поднавят керт

Ука шәпие Имел ими пидә вәл, кашаң хәтл дүв камн рәпәд эвәлт ай әхәлн хәтәтьляд етн олаңа ювум артән имел ими дүвела лупәл: «Хилые юва юхи дунә, камн Хинтәң имет йәңхләт. Аңкен-ашен щиты йәңхман хута ин вәлдәңән?» Ука шәпие имел ими педә лупийд: «Ма па ипүш хәтумәлүм па юхи щити йидум». Репәда күш нух хәңхәс, хәр тум пеләк педә вантәд. Хинтәң ими щити йид, вән тунты хинт шаншәдн алтәд. Тыв юхтәс, реп илпийн хинтәд пелки пүншәлә па ука шәпиел педә лупийд: «Тыв хәтума,

тив хәтума». Ин ай пух нәмәсл: «Ма муй пәта дүв хинтәд лыпия хәтумәлүм па Имел ими хушә юхимәндум». Күш хәтумәс, хинт дыпия тәп мурт, шив щити ләремәс. Щити пурайн ин Хинтәң ими хинт овд ләп тәхәрсәлдә па сора дүв вәдты хотд педә мәнты щити питәс. Ука шәпие щепәдн ай кешие тәйд, сотуп эвәлт кешел әдемәс па ин хинт пәты пелки щити эвәтмәслә. Па олдәдн ай әхләд ким пәхәдмәслә, щәлта ким әслумтәс, еша юхды мәнәс па хинтәң имел педә үвийд: «Хинтәң ими, ма щити хәшсум».

«Хәшә, хәшә, ма хәдэвәт хәтл юх хинтем тәдем». Ука шәпие юхи хәхләс, Имел ими хушә па ид улумтәс. Па хәтла йис, па щити мәнәс ай әхләдн репл эвәлт хәтәтьляты. Етн олаңа ювум артән па щити вантәдә хәр тум пеләкн Хинтәң ими йид, юх хинт алумман, тыв юхтәс, хинт овд пелки пүншәлдә па үвийд Ука шәпиел педә: «Тыв хәтума, тыв хәтума». Ука шәпие нәмәсыйд: «Ма па тәхия хәтумәлүм па сора юхи мәндум». Күш хәтумәс, па щити хинт ов лыпия тәп мурт. Хинт ов ләп тәхәрсә па нух щити алдум, сащд, Хинтәң имелдн щити тәды. Кешел сотуп эвәлт әдемәс, хинт пәты пелки карәдәслә па ким щити навәрмәс. Вантәдә, тәм пүш йәкәм хува тувум. Па щити үвд Хинтәң ими педә: «Ма па щити хәшсум». «Хәшә, хәшә па щос карты хинтем тәдем». Әхәт хәтл йина щити ин Хинтәң ими карты хинты телдн юхтәс. Ищиты хинт овд пелки пунәс па лупәл: «Ука шәпие, тыв хәтума». Па тәхия хәтумәты вүтщиләс. Тәп ай әхләд пидә па щити хинт лыпия ракнәс. Ләп тәхәрсә па тәты щити питум сащд. Күш ин карты хинт пәты кешийн караләс. Кешел шәпи мөрәмәс. Щиты щити Ука шәпие Хинтәң

ими вәдты хота тәсы. Хинт эвәлт ким талса па нух хот аңқала йирса. Вантыйд Хинтәң ими нәш кемн кәт эви тәйд. Лупәд эвеңәд педә: «Нын тәм тәп тувум кәдәң нюхи, пошең вураң нюхи немәдт тәхия ал эсладн. Ма яңхлүм ан-сән верты юх тәлум». Хинтәң ими мәнум юбийн Ука шәпи лупәд педә: «Мәнәт нух эсладн, ма нынана ан-сән верлүм. Аңкән юхәтл тәймад ма тәта щити верлүм ан-сән, нын тәп щәта мәнәты кавәртләты». Ин мулүм эвеңәнән нух щити есәдса. Мулүм эвеңән навәрләңән. Ука шәпие юх шәп сәвәрл. «Тыв йәңхемиләтн, ма вантәдем анем». Ин эвеңән ухнәлдән пунсәлдән юх шәп әхтыя. Ләюмн шәпи щити сәвәрмәслә. Па пүта мудсәлдә кавәртты щира. Пүт етшум пурайн – хәлүм ан нюхи хонәс. И анд Хинтәң имел хот йит күтупа омсәдсәлдә.

Кимит анд ов хонәңа омсәдсәлдә, хәдмит анд пәсан әхтыя омсәдсәлдә. Камн кәт тухләң ай вой катләс тухәлдән вәтца йирсәлдә па хот лыпийн хәшап лыпия эсәдсәлдә. Вән пурди вүс па түтәң хойми сән вүс. Камн вән юхтыя хәңхәс. Вантыйд Хинтәң ими щити йид. Нюхи ан хонәңа юхтәс, пүл әдемәс, давемәс, лупәл: «Катьча ма нюхем, ма кәдем эпәдн авәд». Кимит анд, хәдмит анд хушә ищити лупәл: «Ма нюхем, ма кәдем эпәдн авәд». Хәшап лыпийн ай войңән йәңхләңән. Хинтәң ими нәмәсл дүв эвеңәд. «Кульнадам муя тыв тәтьдүм кәдәң нюхи пүлыем, вүраң нюхи пүлыем нух эсәдсәлдн». Хәшап кимәд нух әлемәслә, щәлта тухләң войңән кәт тәхи педә пәрдемәснән. Щити пурайн

Никита С., Касум керт

Снежана Т., Касум керт

ин Хинтӑн ими ушн ши юхӑтса. Ука шӑпийн верум вер ши, лӑв эвеӑл пӑта кавӑрсайӑн. Тӑтн щӑритум даюм шӑпиел адемӑс па хот мухӑлая хӑхӑлды ши питӑс. Ука шӑпие юх тый эвӑлт ӱвл: «Хинтӑн ими, муй нӑн хӑхӑлдӑн? Ма хути тӑта, тӑм». Интӑт щӑритум даймӑлн мӑва хоюм, тӑрма хоюм вӑн наӑк юх сӑвӑрты ши сонтумӑс. Лошӑк ики йил Хинтӑн ими педа лупийл: «Нӑн муй ши няш даюмн сӑвӑрлӑн? Мие мӑнӑма даймӑн, ма луват нух лӑщтанлем». Хинтӑн ими нух амтӑс: «Ям ши вӑе, сорыева лӑщтантӑ». Лошӑк ики вӑслӑ даюм па ямсыева кева-картыя сӑвӑрса, мет нӑша йис, ин даюм па юхлы Хинтӑн имия мӑсы. Па ши сӑвӑрты сонтумӑс. Лошӑк юпийн пӑсты вой ики юхтылӑс па Пӑпи пухие ищи Хинтӑн имен даюм кева-картыя сӑвӑрса. Ука шӑпие нӑмӑлта лупӑл: «Нӑн муй тӑм юх сӑвӑрлӑн? Тӑм луват юх илды питты юпийн ма муй нюхи ракем – муй лӑв ракем хӑщӑл? Юх порӑха ил уда ма тӑлта муй тӑхия мӑнты вӑтьщӑлум? Юх тый эвӑлт тӑп илды навӑрмӑлум нӑн ӱндӑн лыпия ши питлум». Хинтӑн ими юх пурӑха илды улӑс па ӱндӑл вӑна талсӑлӑ, семнӑл лӑп хӑнӑсӑлӑ. Ука шӑпие нӑмӑлта Хинтӑн имел ӱнӑла есӑлсӑлӑ вӑн пурлӑл, щӑлта па тӑтӑн хойми сӑнӑл илды шошемӑс. Хинтӑн ими щӑта ши пӑрӑс. Ука шӑпие юх тый эвӑлт илды вухлӑс. Вӑн тӑт ӑлӑс, па Хинтӑн ими тӑта вуцкӑслӑ. Нух мӑнум султӑл илды сӑнкӑслӑ, тӑп и султам нух эслӑс. Акань луват неӑн, акань пӑдат хӑйн тӑрум тывтӑйн тӑмӑщ куль тӑмӑщ пӑлтап ад тывл, ад вӑл. Нухлы мӑнум

судтумӑд эвӑлт лупийл: «Тӑм судтум хӑща хӑнты не-хӑ вӑлупсы питтӑйн вӑды пӑлтапӑт юхӑтлӑт ки, лӑпӑт юх сая ат хӑнемӑлӑт».

Ука шӑпие щӑлта юхи имел ими хуца мӑнӑс, вантыйл вӑлум хотл хӑлум сӑнӑл илды лакӑнмел. Щухал хот сӑнӑл илды лакӑнмал, щухал хот сӑнӑл тӑп хӑщмал. Нӑмн пӑлӑн ки юхтӑс, доньщ семн имел ими тӑт лӑп хӑрӑтсӑлӑ, лӑнӑн ки юхтӑс – ерт семн лӑп хӑрӑтсӑлӑ. Имел ими сӑщийл: «Хильем хӑйилум тӑт семие муй нӑмӑлта мӑнум тухлӑн войн хӑрӑтса, муй йилта мӑнум кӑрӑн войн хӑрӑтса».

Щухал тӑр эвӑлт имел ими ӑпӑтлӑл эвӑлт катӑлман ким сӑхтӑслӑ. Кӑрн шӑнхӑслӑлӑ ӑтӑрнӑн-хушӑнӑн нӑмпия йнхӑс па илды питмалн муй тывум най эви, муй тывум вӑрт эвия йис. Сӑх кимӑллӑл, ухшам кимӑллӑл илӑта талӑсийлӑды питсӑт.

Ас тый педа мӑнсӑнӑн Ас ӑхарт хуца меньне веншуп вӑн сӑнхум. Сӑнхум ӑхтия нух хӑнхӑс. Хӑл эвӑлт хӑл вӑнӑль пӑл хупитӑс, наӑк эвӑлт наӑк вӑнӑль пӑл хупитӑс, ухпат ӑлты вуцкӑслӑ. Лыпел ки, вет лӑл хот омсантӑс, ким пелкӑл хӑт лӑл хот омсантӑс. Имел ими сот ол сӑмтуп дора мӑнӑс па щӑта Калтащ ӑнкия омсӑс. Ука шӑпие Ас тый икия омсӑс. Мухӑлая вантыйл, акань луват эвеӑ тӑрум, пухӑн тӑрум хӑвн тывмал. Мӑвл ки, лӑпӑт сӑна, йицкӑл ки, хӑт сӑна Калтащ Аӑкисаӑн хӑвн пойклайӑнӑн, хӑвн вохлайӑнӑн.

**Тӑм моньщ мӑнӑма
ма ӑнкем
Татьяна Ивановна
ЛОЗЯМОВА моньщӑс
Вера ЛОЗЯМОВА**

Хӑнты ясӑн вӑнлӑтӑлӑв

Вӑща вӑла! – Здравствуй!
Вӑща вӑлаты! – Здравствуйте!

Вӑща! – Привет!
Я-а, вӑща верлумӑн. – Давай здороваемся.

Нӑн немен муй? – Как тебя зовут?
Ма немем Микӑда. – Меня зовут Николай.

Нӑн опрац немен муйсӑр? – Как твоя фамилия?
Ма опрац немем Молданов. – Моя фамилия Молданов.

Нӑн ӑнкен-ӑцен нем муй? – Как зовут твоих родителей?

Нӑн хута рӑпитлӑн? – Где ты работаешь?
Ма нявремӑт вӑнлӑтӑты хӑя рӑпитлум. – Я работаю учителем.

Муй тӑхийн вӑлдӑн? – Где живёшь?
Ма Ёмвошн вӑллум. – Я живу в Ханты-Мансийске.

Хӑлӑвт тӑта вӑйтантлумн. – Встретимся завтра здесь.

Пӑмашипа нӑтмен пӑта! – Спасибо за помощь.

Па ям вӑлум вӑла! – До свидания!
Па ям вӑлум! – До свидания!

Па вӑйтантӑв вӑнта! – До встречи!
Тӑлаӑа-яма вӑлаты! – Будьте здоровы!

Яма мӑнаты! – Хорошо вам доехать!
Мойӑа юхтылӑты. – Приезжайте в гости.
Па муй артӑн вӑйтантлумн? – Когда ещё встретимся?

ХАНТЭТ ПА ВУХАЛЭТ МОЙ ВЕР

Вөщ тылэщ 8-митн Россия мўв луваттыин мир хоттел ёх сэмэңа па тўнширэңа вөдты щирэ́т ёмэңхэ́тл порилэ́сэ́т. Ёмвошн ищи щи хэ́тл «Торум Маа» хот хущи ванлтупсы верэ́нтсы. Щэ́та дыв шуши мирэ́т мой вер ола́ңан путэ́ртсэ́т па щи пэ́та арсыр мосты пурмэ́сэ́т ванлтэ́сэ́т.

Там вер иис пурайт вўш эвэ́лт йил. Кашэ́ң мир лўв ю́кан щирэ́т тэйл. Увэ́с мирлўв пэ́та щит ву́даң вера вө́л. Ими тэ́ты муй па икия мэ́нты ю́пийн, айлат хэ́ икия йил, э́ви па имия.

Аңкет-ашет пухлад пэ́та сыры ими кэ́ншты вўянтсэ́т. Лэ́дн э́ви рэ́патаяң ат вэ́с, ё́нтэ́сты, пў́т кавэ́ртты па хотн мосты верэ́т верты ат хошэ́с. Айлат хэ́ па вө́д-пэ́слэ́ты верэ́т уша ат тэйс, э́рэң па так ат вэ́с.

Ванлтупсыин щи мой верэ́т ола́ңан мў́нева «Торум Маа» тэ́хи хущи рэ́питты не И. Ксено-фонтова путэ́ртэ́с. Лўв лупэ́с, ху́ты тэ́та а́нтэ́ тэ́п и кэ́рт муй па рэ́т

мой вер ванлтэ́ды. Тэ́та айке́мн арсыр мўв хэ́н-тэ́т щирэ́т шива́лэ́ты рэ́хл, щит увэ́с хэ́нтэ́т, хэ́тл е́тты пелэ́к ё́х, вуха́лят. Кашэ́ң мўвн па кэ́ртэ́н дыв щирэ́лн мой верэ́т лэ́щэ́тлэ́йт.

Катра иис пурайн ими тын саты вуйлэ́сэ́т. Хэ́н пух вэ́на е́нмэ́с, лўв олэ́дн путэ́ртсы «ими кэ́ншты луваттыя йис». Ия́ха мэ́нты вер а́ңкийн-ащийн арталэ́сы, итэ́х пурайн айлат хуя́тэ́н щи ола́ңан не́мэлт а́н па вэ́йтсэ́ңэ́н. Э́ви вэ́ртыты айлат хэ́ а́ңкел-ашел пи́да я́ңхэ́с па мой вер я́ма вэ́ты па тэ́са путэ́рт-ты хуя́т вө́хэ́нтсы. Ола́ң пў́ш ю́хты́йлды пурайн не́мэлт мойлупсы а́нт

З.Н. Лозьямова мой вер нэмэлмэл

тэ́тылясы. Шай я́ньщэ́т, лэ́сэ́т, щэ́лта тэ́п вэ́ртыты хуя́т путэ́ртэ́с: «Э́ви вө́хты ю́хэ́тсў́в, ме́нь пэ́ты ю́хэ́тсў́в». Не хуя́т рэ́тлэ́л кашащэ́сэ́т ки, щи пурайн дыв мой-лупсы́ин катлуптэ́сийт. Итэ́х пурайн имухты а́н кашащэ́сэ́т, вэ́ртыты хуя́тэ́т кэ́т-хэ́лум пў́ш щив я́ңхэ́с.

Там вер ола́ңан Тама-ра Пятникова «Традиционные обряды хантов усть-казымского Приобья» не́пекн я́ма хэ́н-шэ́с. Хуя́тат лэ́ңхалэ́т, щи не́пекн лў́ңэ́тлэ́т.

Щэ́лта вэ́йтэ́нтупсы́ин мой пурмэ́сэ́т ванлтэ́сийт, муй щирн ики лэ́мэ́тля́л, муй щирн па — ими. Хэ́шап йирман вэ́с, ху́та икия мэ́нты не́ңие ом-сэ́лтэ́йлдысы. Вухсар су-хэ́т, арсыр а́н-сэ́нэ́т, хушапэ́т шива́лэ́ты рэ́хэ́с.

Вэ́ндата ю́вум хэ́нты ими З.Н. Лозьямова икия мэ́нум верд ола́ңан нэ́-

мэ́лмэ́с. Щэ́лта путэ́ртэ́с, ху́тыса 22 ол ю́хды Ё́мвошн «Торум Маа» пурмэ́сэ́т ванлтэ́ты па шавиты тэ́хийн мой вер лэ́щэ́тэ́йлсэ́т.

Вуха́ль ими А.Н. Мех-нина мэ́ныщи мир вэ́ртыты ола́ңан путэ́ртэ́с. Лўв щащел па щэ́тыщащел я́ха мэ́нты вер ола́ңан нэ́мэ́лмэ́с.

Надежда
ВАХ

Не дэмэ́тсу́х

Хэ́ дэмэ́тсу́х

Ханты ясанг
(Хантыйское слово)
№14 (3530), 25.07.2019

Соучредители
Дума, Правительство
Ханты-Мансийского
автономного округа – Югры
Издатель
Департамент общественных
и внешних связей Ханты-
Мансийского автономного
округа – Югры

Редакция

Врио директора –
Кондина Г.Р.
Телефон (3467) 33-22-72

Заместитель главного
редактора – **Вах Н.И.**
Телефон (3467) 33-24-02

Отвественный секретарь –
Рагимова Н.В.
Телефон (3467) 33-24-02

Адрес редакции и издателя:

628011, г.Ханты-Мансийск,
ул.Комсомольская, 31
тел./факс (3467) 33-17-52

E-mail: gazeta@khanty-yasang.ru
Газета размещена на сайте
www.khanty-yasang.ru

Отпечатано:

ООО «Новости Югры-
Производство» г. Сургут,
ул.Маяковского, 14.

Индексы **04393, 54393**

Тираж **2166** экз.
Заказ **3159**
Цена свободная

Газета
зарегистрирована
Управлением Федеральной
службы по надзору в сфере
связи, информационных
технологий и массовых
коммуникаций по

Тюменской области,
ХМАО-Югре и ЯНАО.

Свидетельство о регистрации
ПИ №ТУ 72-00796
от 23 января 2013 г.

Мнение авторов
публикаций не
обязательно отражает
точку зрения
редакции.